

Josep-Anton Fernàndez
L'estranger a casa

Premi Miquel de Palol 2024

JOSEP-ANTON FERNÀNDEZ

L'estranger a casa

PREMI MIQUEL DE PALOL 2024

EDICIONS PROA

BARCELONA

2024

Un jurat format per Teresa Costa-Gramunt, Rosa Font Massot,
Pere Gimferrer, Anna Gual i Miquel de Palol ha atorgat
a aquesta obra el 47è premi de poesia Miquel de Palol.

Disseny de la col·lecció: TYPERWARE®

Imatge de coberta: Cy Twombly "Roman Notes", 1970

© Christie's Images / Bridgeman Images/ ACI

Primera edició: setembre del 2024

© Josep-Anton Fernàndez, 2024

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions, SLU, Proa

Diagonal, 662-664

08034 Barcelona

www.proa.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor
qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública
o transformació d'aquesta obra, que serà sornesa a les sancions
establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de
Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar
o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com;
91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Composició i compaginació: *Vilanrosa*

ISBN: 978-84-19657-81-7

Dipòsit Legal: B-15.018-2024

Sumari

I. L'ESTRANGER

<i>A la frontera</i>	15
<i>L'estranger</i>	18
<i>Un pas en fals</i>	20
<i>Moisès separa les aigües</i>	22
<i>Event Horizon</i>	24
<i>Little Dutch Boy</i>	26
<i>Lost Highway</i>	28
<i>La gravetat</i>	30
<i>Sbibboleth</i>	32
<i>Algoritme</i>	34

II. Ø

L'ànima del gos

<i>He Stuttered</i>	41
<i>"Què t'has endut de mi"</i>	43
<i>"Com un fantasma, recorro els camins"</i>	44
<i>"Dient-te adieu, em dic adieu"</i>	45

Fort/Da

<i>Fort/Da</i>	51
<i>Mare</i>	52

<i>"I què queda de tu? Només el cos"</i>	53
<i>"allò de mi que es perd en tu"</i>	54

Un fil daurat

<i>Comiat</i>	57
<i>Els llocs comuns</i>	58
<i>Fontibre</i>	59
<i>"Del cor als meus assumptes, se m'escapen els dies"</i>	61

III. A CASA

<i>Abraham, Laocoont</i>	67
<i>My Whoring Days Are Over</i>	69
<i>Death of a Gay Porn Star</i>	72
<i>La mà santificada</i>	74
<i>Txeca de Sant Elies</i>	76
<i>Angelus Novus</i>	78
<i>Oncle mort a Mauthausen</i>	80
<i>La música a l'antic Egipte</i>	82
<i>El terrissaire</i>	83
<i>El desentès</i>	85
<i>Sobrenatura</i>	87
<i>Humus</i>	89

Notes de l'autor	91
------------------	----

A la frontera

La ratlla a què t'acostes és difusa,
un terme de penombra. No demarca
ni l'abans ni el després; no delimita
un aquí o un enllà. Passar-la implica
entrar en un àmbit de dobles sentits,
vague i ambigu.

Als homes que s'esperen
per entrar al puticlub de Rector Ubach
els pren una barreja de neguit
i efervescència; com em passava
a mi quan esperava per entrar
a Martin's o The Block.

A la frontera:
la zona de contacte amb l'estranger
que et converteix en estranger, que torna
estrangera la teva llengua. Cal
que aprenguis aquest codi singular
per poder-te parlar — el balbuceig
torbat, joiós o bàrbar que enuncia
alguna veritat insospitada
i que allotja un enigma inexpressable.

Faràs el pas?

Tots aquests anys voltant
per Europa es condensen en un sol
instant: tenir davant aquell que guarda
el pas i la duana. El meu periple
— en part fugida, en part escletxa, en part
la voluntat de construir la casa
del meu desig que no tenia nom —
no va excavar els seus fonaments.

I sí,
hi ha un punt de no retorn: el punt on tu
hauràs d'autoritzar-te tu mateix
a passar, puntuar aquest palimpsest
mancat que seguiràs teixint, el teu
galimaties.

Captivat a casa,
mirant la ratlla des de la barrera,
protegint-me d'un maelstrom en què ja
m'havia capbussat. El meu retorn:
llençar l'escrit però amagar la mà;
mirar i no veure; resistir la son
per no caure en el somni. Bussejava
en un mar de silenci tot buscant
la gran perla perfecta que allibera

el cos; i el cos, corcat per dins, obria
un avenc submarí. Sense saber-ho,
vaig creuar la frontera.

En franquejar
la ratlla, et pren l'angoixa per un buit
que s'obre en tu; acarones la vora
sensible i túrgida de l'aire; fas
el dol per un mirall esbalaït;
et lliures a la joia dels inicis,
la cega lucidesa dels tartanys.

L'estranger

Arriba l'estranger fins a les portes
de la seva ciutat, el lloc natal,
ciutat que desconeix, antiga, sempre
renovellada.

En el llindar, l'esfinx
pregunta, indiferent: què vols?, qui ets?
El vigilant, com un operador
matemàtic, fa borda qualsevol
demanda: el desmenjat burot reclama
un deute inexistent, que cal pagar
amb diners que no es tenen.

L'estranger
no es reconeix: té el codi i l'algoritme,
la llengua i la moneda, i tanmateix
no els sap emprar. Desemparat, respon
amb qualsevol fotesa, un balbuceig
estrany, mancat i incòmode, com un
burot de sons.

L'esfinx li obre el pas,
i l'estranger, desconcertat, s'endinsa

en la ciutat de cases derelictes,
on buscarà els residus del seu ésser,
les restes d'una llengua ja perduda.